БІБЛІОТЕЧНИЙ ЖУРНАЛ.

-:-:-:-:-:-

Орган співробітників
Всенародньої Бібліотеки України
при У.А.Н.

Ч. I.

Київ.1926.
Відбито на машинці
в 5-ти примірниках.

О Г Л А В .

- : - : - : -

БІБЛІОТЕЧНИЙ ЖУРНАЛ.

Орган співробітників Всенародньої Бібліотеки України при Всеукраїнській Академії Наук.

Січень 1926.

Ч.I.

-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-

Рік істнування "Бібліотечного журнала".

Отцим випуском "Бібліотечний журнал" починає другий рік свого істнування. Мимоволі хочеться зробити де-які підсумки для того, щоби з минулого, перебутого й передуманого, зробити висновки для найближчого нашого етапу.

"Б.Ж." поставив був собі завдання збирати, консолідувати й підготовляти в межах ВБУ літературні сили, що хотіли би працювати в галузі бібліотекознавства. Журнал, згідно з тим, мав бути строго внутрішнім. Але ж на перших же засіданнях Редакції довелося вже говорити про те, в якій формі встановити взаємовідносини із зовнішнім світом; і знаменним було те, що не ми просилися або претендували на ширшу арену, а зовнішній світ заінтересувався тим, що ж то твориться в такім великім колективі, як гурт робітників ВБУ. Де далі цей інтерес зростав та ширився і виявився особливо під час Першої Конференції наукових бібліотек УСРР. Про-те Редакція в основнім не відступила від первісної своєї думки і не допускала для "Б.Ж." ніякого публичного манифестування, так що він так і лишився внутрішнім органом робітників ВБУ. Ми пробували рішати питання нашого бібліотечного життя самотужки, - хоче закинути нам де-хто. Так, це правда. Але ми

приняли би цей закид лише тоді, коли би нам довели, що Редакція "Б.Ж." намагалася виступати прилюдно і рекомендувати наш орган як щось викінчене і міродайне, хоч би і в межах самої ВБУ. Цього не було і довести цього не можна, а справедливість таки вимагає сконстатувати, що в таких скромних рамах і межах, які поставила собі була Редакція "Б.Ж." і в яких тримали нас літературні та грошеві можливости, зроблено чимало. На всякий випадок ми довели, що ВБУ власними силами, спромоглася би що року на видання поважного розміром збірника, котрий змістом своїм був би не гірший від ні одного з тих друкованих бібліотекознавчих органів, що виходять в Радяньскім Союзі.

Насамперед, ні один об"єктивний чоловік не заперечуватиме, що серед того матеріялу, котрий появився в першім річнику "Б.Ж.", є досить такого, що ставить нові проблеми, порушує думки і бодай в часті дає рішення або вказує дорогу до них. Подруге, можемо зрадити дещо із редакційних таємниць: до декого із наших товаришів ми навіть не наважувалися удаватися з просьбою прийняти участь в "Б.Ж.", хоч у них лежать готові й написані дуже інтересні річі; а другі, до кого ми таки зверталися, заявляли: Так що-ж нам за інтерес писати для домашнього органу, що розмножується в пяти примірниках. Таким способом ні одна річ із написаних співробітниками ВБУ оминула "Б.Ж.", а скільки було би написано, коли би з"явилася змога виступати на літературнім полі, а не в захалявнім виданні, котре по свому характеру не може стати трибуною й давати імпульси до літературної продуктивности. І при такім стані річей не один раз, при передумуванні наших редакційних справ хотілося викликнути за німецьким поетом: Ах, дві душі живуть в моїх грудях! одна душа розмахується в повітря, а друга підбуркує з кута: Возьми за мотто слова, що стоять над входом до Дантового пекла.

Але досить загальних уваг, котрі грозять скропитись у лірику, - перейдемо до строгої реальности, відбитої у числах.

"Бібліотечний Журнал" дав у 1925 році 6 випусків, що обіймають 407 сторінок і кругло 720.000 літер або 18 друкованих аркушів. В тім числі у двух випусках поміщено було переклади і реферати із німецької бібліотекознавчої літератури по предметовому й систематичному каталогу. Статей, оглядів і заміток було всього 101. Приняло участь 29 товаришів, але участь ця була дуже нерівна, бо двоє виступали більш як по 20 разів кождий, двоє по 6 разів, а семеро по 3 рази, двоє по 2 рази і шістнацятеро по 1 разу.

Числа, що характеризують інтенсивність участи в "Б.Ж.", вказують відразу на нашу основну організаційну хибу: це брак міцного редакційного ядра. Таке ядро ми конче мусимо сотворити, бо доки того не буде, доти стоятиме під загрозою не тільки правильний вихід "Б.Ж.", але й саме його існування. Якийсь випадок, возьмім розходження в думках, і вихід хоч би одного з товаришів, може зробити непрацездатною всю редакційну машину. А відвернути таку небезпеку ми зможемо лише тим, щоби кілька товаришів ближше прийняли до серця долю "Б.Ж." і згодилися віддавати йому більше часу. Не в теперішній Редакційній Колегії головна вина, коли "Б.Ж." протягом цілого року не вийшов із цеї дитячої хороби майже всіх літературних починань, - і великих, і малих.

Становище "Б.Ж." ускладнялося двома обставинами: надією на видавання бодай неперіодичних збірників, яка усміхалась одну пору ВБУ, і заснованням Науково-дослідчого Інституту Бібліотекознавства при ВБУ. Коли би ВБУ зреалізувала своє видавництво, то це значило би для "Б.Ж." дуже поважну загрозу. Сподівання на здійснення відсувається, на жаль, в досить туманну далечінь; але доки не настане цей момент, "Б.Ж." повинен існувати, і коли би по виході пер-

шого випуска, виданого ВБУ друком, показалося, що "Б.ж." не має більше ні співробітників, ні матеріялу, то тоді він в своїй лебединій пісні міг би похвалитися, що добре сповнив своє завдання, а в доказ покликатися на те, що всіх його бувших співробітників прийнято до солідного літературного підприємства. Наші відносини до Н.-Д.І.Б"а, що вже працює, ми мислимо як раз так само, як і до будучого друкованого органа ВБУ: хай "Б.ж." буде підготовчим класом до високої школи бібліотекознавства; таке самообмеження, і така скромність йому ні в чім не шкодять. І хай не спаде на нас закид, що ми зарозумілі і позволяємо собі самовивищування, коли ми скажемо: Так "Б.ж.", як і НДІБ ідуть до одної мети, а тільки реалізують свої отремління різними способами, відповідно до обставин і до того круга людей, для котрих і через котрих вони працюють.

Редакція вповні свідома тих хиб, які маються в "Б.ж." За найбільшу хибу вважаємо те, що нам і досі не вдалося поставити хронікальної частини, котра відбивала би життя ВБУ і київських бібліотек. Малося також на думці давати в формі заміток і рефератів відомости про важніші події із бібліотечного життя за кордоном. Але й тут Редакція готова перейти від оборони до наступу, заявляючи, що ці хиби можна було би виправити лише під тою умовою, коли найдуться люде, готові взяти на себе обслуговування відділів хроніки і рефератів. Деяка випадковість співробітництва з одного боку і брак великого редакційного ядра неминуче призводили до випадковости і однобічности матеріялу.

Таким чином, другий річник "Б.ж." ми починаємо з критики і самокритики, а до всіх тих товаришів, котрим дорога ідея "Б.Ж.", ми звертаємося з закликом зконсолідуватися вкруг нашого бібліотечного органа, щоб не тільки піддержати його, але й піднести на ту височінь, на якій всі ми хотіли би його бачити.

М. Сагарда.

Робота Президії Науково-дослідчого Інституту Бібліотекознавства.

(Інформація).

Здається, зараз уже не має потреби спинятися на історії походження Науково-дослідчого Інституту Бібліотекознавства, як відділу Всенародньої Бібліотеки України: про це не один раз говорилося на зборах співробітників Бібліотеки і на Конференції бібліотекарів наукових бібліотек м.Києва, писалося і в нашому "Бібліотечному журналі". Інститут тепер є факт, що зайняв належне йому місце в житті цілої Бібліотеки. Я підкреслю тільки основні й провідні думки, які обумовлюють його завдання, характер і напрямок його діяльности та правлять за підставу роботи його Президії.

Науково-дослідчий Інститут Бібліотекознавства виник із ясної й міцної свідомости, що бібліотеку такого маштабу і з такими завданнями, як наша, можна правильно організувати й солідно поставити лише тоді, коли під неї, під всю її роботу підведено буде глибокі наукові підвалини і всю її буде пройнято науковими принципами та ведено буде за науковими методами. Бібліотека не може уявляти собі справи так, що ніби то вона повинна зпочатку перевести якусь чорнову роботу без наукової бази й наукових метод, а потім, закінчивши цю роботу, з якогось часу почати заводити у себе наукові методи; як не можливо уявляти й навпаки, що організаційні роботи за науковими принципами та методами в певний час закінчаться, і Бібліотека перейде до звичайного життя, не потрібуючи надалі нових наукових дослідів. Вся робота Б-ки увесь час її існування повинна мати науково-дослідчий характер, бути невпинним "процесом дослідчої роботи в галузі бібліотекознавства (в широкому розумінні слова), про-

цесом шукання найдоцільніших метод і форм роботи",бо організація її повинна охоплювати не лише зовнішнє "розкриття скарбів бібліотечних книгосховищ,та упорядкування фондів",а все життя Б-ки,всю її діяльність,як справжнього й активного культурного осередку великої ваги й значіння.Це завдання Б-ка повинна виконувати,поки вона існує:"процес шукання найдоцільніших метод і форм роботи"-її постійний обов'язок,оскільки постійно змінюються умови й вимоги життя. І далі,база науково-дослідчої роботи повинна одразу закладатися у всю широчінь,щоб у сприятливих умовах на ній можна було розгорнути всю належну наукову роботу. Це-перше.

Друге те,що на думку Всенар.Б-ки України в Науково-дослідчому Інститутові Бібліотекознавства знайдено як раз потрібну їй справжню форму організації науково-дослідчої роботи .Він є відділ Б-ки,отже відділ особливий:він є науково-дослідчий орган цілої Б-ки;в ньому централізується вся науково-дослідча робота Б-ки;в ньому ставляться на обміркування всі науково-організаційні питання,що торкаються Б-ки в цілому та окремих відділів її, навіть наукової роботи окремих осіб.Постанови Інституту переводяться в життя Б-ки,перевіряються на практичній роботі,в разі потреби знов обмірковуються.Інститут повинен ставати що-далі, то більш чулим до всіх процесів,що провадяться у всіх відділах Б-ки,фіксувати їх правильність або хиби,окремі факти й спостереження відносити до загальних питань для обміркування з погляду принципів наукового бібліотекознавства та практичної доцільности,робити висновки для регулювання,вирівняння й поліпшення роботи цілої Б-ки.Уся Б-ка - це є велика й складна лабораторія: ні єдиний процес в ній не повинен бути випадковим,не аналізованим,не обгрунтованим,бо в ній,як організованому цілому всі

процеси, починаючи од найелементерніших і до найвищих, що мають суто науковий характер, походять один з одного і в системі бібліотечної праці остільки звязані проміж себе, що хиби в одних процесах одбиваються й на инших. Тому всі вони повинні бути науково освітлені й доцільно організовані. Це що давно співробітники Б-ки, які брали участь в засіданнях Пленуму Інституту, ясно одчули це під час аналізу праці над абетковим каталогом та обміркования проєкту зводного каталогу.

Такою роботою наук.-досл. Ін-ту Бібліотекознавства ВБУ не тільки удосконалює свій внутрішній апарат, а й утворює й зміцнює базу для активного виявлення свого значення, як провідного осередку в бібліотечній справі на Україні. - Зазначене не є тільки план на майбутнє. Не зважаючи на недавній час свого існування, І-тут, і в занадто несприятливих умовах життя Б-ки, вотиг виявити досить значну роботу.

Такими завданнями НДІБ"у та значенням його роботи в житті Б-ки опреділюється і напрямок і обсяг роботи Президії, якій повинна належати ініціятива й провідництво, планування й координація. Тому цілком послідовно Президія вже з осени 1925 року замінила майже всі тимчасові Комісії, - в ній тепер зосереджено обміркування найголовніших й принципових питань бібліотечного життя.

Регулярна праця Президії почалася лише в грудні 1925 року. Це поясниться тим, що Президію обрано було 7.УП.25- під час відпусток, що тяглися до І-го жовтня. В жовтні надійшли відомости про катастрофічні зміни загально бюджетових перспектив, що так гостро відбилися на нашій Б-ці і спричинилися до напруженого нервового настрою, - всю увагу співробітники Б-ки звертали на цю кризу: почалося клопотання, переписка з центром, подорожі до

Харькова директора Б-ки й Голови Президії НДІБ"у, складання нових проєктів то-що. Разом з тим остаточно з"ясувалося, що в грудні мусить одбутися у Київі Перша Конференція наукових б-к УСРР і що в ній наша Б-ка повинна взяти як найжвавішу участь. Ясно було, що ця Конференція повинна мати велике значення в історії бібліотечної справи на Україні, а також і в житті нашої Б-ки. Отож, Президія Ін-ту вирішила поставити на Конференції яко мога більше доповідів і належне підготуватися до них. Визнано було за доцільне вимагати од доповідачів подати наперед тези, щоб можна було обміркувати їх. Зпочатку виникала думка обговорення тез поставити на відкритих засіданнях Пленуму Інституту, щоб втягти в цей процес усіх співробітників Б-ки. На жаль цього не довелося зробити через те, що робота була дуже складна, а час був занадто обмежений, - в таких умовах широке обговорення загрожувало небезпекою, що до Конференції ми не будемо готові. Тому залишалося єдине: розглянути тези в Президії Інституту з участю відповідних доповідачів, коли вони не входили в склад Президії. Засідання провадилися 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 23 грудня, кожен день од першої до четвертої години. Уважливе й критичне обговорення тез послідовно привело до перевірки й формульовки принципових поглядів Б-ки на самісіньку суть її та завдання, характер, обсяг та головні напрямки науково-дослідчої роботи, прикладання наукових метод до розкриття і впорядкування бібліотечних фондів, на засоби найкращого використання Б-ки, на внутрішню структуру бібліотечного персоналу, його офіційний стан серед инших наукових установ та тарифікацію. Одно слово, тут було охоплено в головних сторонах все бібліотечне життя, і це одбилося в тезах, що мали вплинути й на зміст доповідів. І як би хто не розцінював окремих доповідів та виступів, ми можемо сказати, що в тих доповідях, що їх

поставлено на Конференції від нашої Б-ки, дано цілу систему поглядів нашої Б-ки на завдання та роботу наукових б-к. Я нагадаю теми доповідів:

I) "Проблема наукових бібліотек УСРР" - О.П.Постернак.

2) "Науково-дослідча праця в галузі книгознавства та бібліотекознавства в звязку з підготовкою бібліотекарів та заведенням аспірантури при наукових бібліотеках" - В.Ф.Іваницький.

3) "Бібліографічна праця в наукових бібліотеках" - М.І. Сагарда.

4) "Створення українознавчих бібліотечних центрів на Україні та бібліографія продукційних сил." - М.І. Ясинський.

5) "Топобібліографія, як основне краєзнавче завдання наукових бібліотек та її організація". - Отамановський.

6) "Активізація роботи наукових бібліотек УСР " - Д.А. Балика.

7) "Єдина каталографічна інструкція". - В.О.Козловський.

8) "Класифікація книжок у наукових б-ках". - В.О.Козловський.

9) "Про єдину статистику в наукових б-ках". - О.Є.Карпинська.

IO) "Система посад у наукових б-ках, їх номенклатура та тарифікація". - М.Л.Маяковський.

Слід вважати, що Президія Інституту проробила велику роботу і має великі досягнення.

Одбулася Конференція наукових бібліотек, і Президія Інституту на своїх засіданнях I2, I4, I8, 20, 2I та 23 січня поставило

своїм завданням переглянути резолюції Конференції і з"ясувати, які роботи з тих, що їх накреслено в резолюціях, повинна перевести ВБУ, на які відділи та на кого із співробітників Б-ки покласти цю роботу, а разом з тим треба було всю цю працю ввести в загальний план роботи Б-ки та НДІБ"у. Резолюції розглядалися в тому порядкові, як ішли доповіді на Конференції. Однак я буду групувати инакше і спочатку позначу постанови по окремих питаннях, а потім ті, що мають систематичний характер.

По резолюції на доповідь В.В. Дубровського:

§2 п.а.) Коли наукові б-ки повинні бути основними державними книгосховищами, то треба звернути увагу на нищення обов"язкового примірника без палятурок і написати до відповідних установ про асігнування належної суми на оправу.

§5. В резолюції сказано, що для об"єднання роботи наукових б-к не шляхом адміністративних заходів, а через координацію їх планових завдань, треба увязати їхню роботу біля головних осередків цієї роботи- ВБУ, УНІК"у та Української Книжкової Палати. Президія НДІБ"у, ~~хххххххх~~ маючи на увазі постанову Конференції по бібліографичним доповідям §3, робить таку постанову: просити Укрнауку доручити своєму уповноваженому в Києві як найскорше організувати ту Комісію, утворення якої визнала за необхідне Конференція - для розробки проєкту роботи над складанням українознавчого бібліографичного репертуару, методології цієї роботи, проєкту розподілу її між установами, що ведуть бібліографичну роботу, а також для взаємної інформації та для координації бібліографичної роботи, - на цю Комісію покласти об"єднання роботи наукових бібліотек через координацію їх планових завдань і увязку їхньої роботи коло головних осередків цієї роботи.- доручити С.П. Постернаку скласти проєкт цієї частини роботи комісії.

По резолюції на доповідь С.П.Постернака:

до §3 першої частини,де зазначено,що основне завдання наукових бібліотек - становити книжкову базу до наукової й науково-навчальної роботи,що разом з тим наукові б-ки повинні особливу увагу звернути на ті завдання,що їх ставить бібліотекам сучасне життя УСРР,а саме на завдання економичні (створити базу для вивчення продукційних сил та народнього господарства УСРР),політично-культурні (стати джерелом комуністичної освіти й соціялистичної культури),національні (становити знаряддя до розвитку національних культур на Україні),- постановлено: а)звернути увагу на наукову читальню ВБУ і подбати про розвинення її роботи в напрямку,що його позначено в резолюції; б)звернути увагу відділу "УКРАЇНІКА" на комплектування його в першу чергу літературою про продукційні сили України,-доручити М.І.Ясинському скласти проєкт комплектування відділу,маючи на увазі економічні та національні завдання ВБУ; в)звернути увагу консультаційно-виставочного відділу на політично-культурні завдання ВБУ при розробці плану робот на 1926 р.

До §5,де сказано,що кожна бібліотека повинна встановити комплекс звязків та взаємовідносин,постановлено: а)з"ясувати, з якими установами повинна звязатися ВБУ,скликати нараду з представників Секції Наукових Робітників,Спілки Робос то-що для накреслення напрямків і форм звязку; б)встановити виробничу увязку з УАН і з"ясувати форми обслуговування її,для чого скликати представників різних комісій УАН.Доручити С.П.Постернаку скласти проєкт по всім питанням,що виходять з §5-го резолюції.

До § I другої частини резолюції,де сказано:доручити науко-

вим бібліотекам розробити й популяризувати проблему наукових бібліотек і бібліотекознавчих наук в колах радянського громадянства, поміж маси бібліотекарів наукових бібліотек, серед професури, наукових робітників і радянського студенства, ухвалено: звернутися до членів НДІБ"у з проханням обміркувати й освітлити в своїх доповідях форми роботи ВБУ що до популяризації проблеми наукових бібліотек і бібліотекознавчих наук. По резолюції про видання друкованих каталожних карток постановлено: звернутися до Української Книжкової Палати з побажанням щоб картки друкувалися взагалі на доброму картоні, однак двох типів - кращому й гіршому, - це потрібно для економії в задоволенні різних бібліотечних потреб.

По резолюції на доповідь Ф.Ф.Лісник постановлено: а) доручити О.І.Полуляху і Г.Г.Барзілович зайнятися питанням про НОП в бібліотеках і з"окрема у ВБУ; б) доручити завідуючим відділами придивлятися до різних стадій роботи співробітників з метою організації її по НОП"у.

По резолюції на доповіді Я.Л.Маяковського та М.Т.Хохла ухвалено: а) розробити штати ВБУ згідно з новою номенклатурою, що її прийнято Конференцією, провести через Укрнауку на 1926 та 1927 р.і поставити у ФУ та ЦК Робосу; б) постанови про норми робочого дня в наукових бібліотеках, відпустки і инш. передати до Секції Академ. бібліотекарів, щоб їх проведено було у відповідних установах.

Однак із робот, що їх ВБУ повинна перевести в зв"язку з постановами І-ї Конференції Наукових бібліотек в плановому порядку в першу чергу, треба поставити питання про українознавчий бібліографічний репертуар і негайно почати підготовчу роботу. Вона розподіляється на такі частини: а) ознайомлення з те-

орією та практикою бібліографічних репертуарів закордоном, б)в РСФСР, в)з попередніми бібліографічними роботами на Україні, г)проєкт методології складання українознавчого бібліографічного репертуару, д)проєкт робот,що припадають на долю ВБУ - перспективний і на найближчий рік.Ухвалено: І)загальну відповідальність за роботи по складанню українознавчого бібліографічного репертуару в частині,що припадає на ВБУ,покласти на М.І.Ясинського, 2)на нього ж покласти роботу по ознайомленню з теорією та практикою складання бібліографічних репертуарів РСФСР та України, 3)ознайомлення з теорією й практикою в цій справі в Західній Европі та Америці доручити М.І.Сагарді, 4)в частині,що торкається західніх слов"ян (поляків,чехів),доручити П.Є.Горяньскому, 5)підготовчі роботи в справі методологичних та організаційних завдань бібліографічної роботи наукових бібліотек усіх типів УСРР взагалі доручити М.І.Сагарді.

На другому місці стоїть питання про зводний каталог наукових бібліотек УСРР,в першу чергу українознавчої літератури, періодики та цінних видань.Ухвалено: І)загальну відповідальність за роботу над утворенням зводного каталогу покласти на В.О.Козловського; 2)доручити В.О.Козловському розробити питання про теорію і практику зводного Каталога й подати доповіді про методи переведення зводного каталогу, 3)доручити М.І.Ясинському розробити план і методи зводного каталогу українознавчої літератури бібліотек України, 4)доручити М.І.Сагарді розробити план і методи зводного каталогу періодичних видань.

З резолюції на доповідь В.Ф.Іваницького виділено питання про підготовку бібліотечних робітників і постановлено: а)доручити В.Ф.Іваницькому скласти проєкт положення про аспірантів

та загальний план їх підготовки; б)доручити комісії в складі В.О.Козловського, Д.А.Балики та С.М.Мотовілової розробити проєкт курсів для підготовки бібліотечних робітників.

По резолюції на доповідь В.О.Козловського: "Єдина каталографічна інструкція"- ухвалено: 1)доручити В.О.Козловському довести до кінця роботу над каталографічною інструкцією,поклавши на нього ж відповідальність за всі каталографічні роботи, 2)в зв"язку з цим доручити О.З.Бродовській продовжувати роботу над питанням про колективне авторство, 3)Н.В.Піскорській доручити продовжувати роботу над питаннями абеткового каталогу і з"окрема над питанням про розміщення творів того ж самого автора, 4)їм же доручити підготовку й збирання матеріялів і складання збірників каталографічних матеріялів,інструкцій,переклад їх і поширення.

По резолюції на доповідь В.І.Боровича та співдоповідь В.О. Козловського про предметовий каталог - постановлено: 1)відповідальність за роботи над предметовим каталогом покласти на Д.А.Балику, 2)доручити йому розробити теоретично-методологичні питання предметового каталогу й подати доповіді з проєктом робот над ним, 3)довести до кінця спроби робот над загальними та українознавчими рубриками предметового каталогу, 4)продовжувати видання збірників матеріялів, 5)поставити питання про підготовку фахівців предметового каталогу, 6)утворювати при НДІБ"і комісії для розробки окремих спеціяльних питань предметового каталогу,притягаючи бібліотекарів инших (наукових)бібліотек, 7)прохати В.О.Козловського війти в склад комісії по складанню предметового каталогу.

На підставі зазначених постанов,а також попередніх міркувань та заявок окремих співробітників Президія НДІБ"у розгля-

нула проект плану наукової роботи на 1926 р.і насамперед ухвалила такі принципові міркування:

1)наукову роботу,що її провадиться у спеціяльно призначені для цього Бібліотекою години, треба відокремлювати від добровільної роботи дома,з власної ініціятиви та бажання.Перша робота вимагає певного планування й обов"язкового виконання в рамках затвердженого плану;для другої план має значення лише порад.

2)Роботу по підвищенню кваліфікації даного співробітника не можна включити у ті 1-2 години,що їх Бібліотека виділяє спеціяльно для наукової роботи.

3)З багатьох тем та завдань,що їх намічають для своєї роботи різні відділи,треба виділити найнеобхідніше;треба концентрувати роботу,а не розпорошувати її;при одборі тем на перше місце треба ставити постанови Конференції.

4)При встановленні плану наукової роботи відділів треба завше ставити питання про можливість та доцільність переведення її силами даного відділу.

Прим.:це не торкається спільних робот де-кількох відділів. Можливе тимчасове прикомандирування спеціяльно для наукової роботи других співробітників.

5)де-які роботи вимагають участи не тільки наукових робітників,а й техничного персоналу;иноді наукова частина роботи складає лише 1% всього часу,що піде на дану роботу.Тому,намічаючи план таких робіт,треба рахуватися з реальними можливостями Б-ки що до техничної допомоги і перш ніж остаточно вирішувати переведення тих або инших робот треба а)просити відділи або комісії подавати відомости про те,скільки одиниць робочих днів вимагатиме (звичайно приблизно) реалізація того чи иншого завдання

б)після цього вдруге переглянути план і в залежності від инших потреб Б-ки де-що може зовсім відкласти, а для цього встановити конкретний темп роботи (хто саме, скільки годин дає щодня, що-тижня і т.д.).

Відповідно до зазначених міркувань Президія НДІБ"у зробила такі постанови що-до тем, про які заявлено з боку груп та окремих співробітників.

1) Bibliothekoviana ВБУ. Ухвалено: а)організація цієї справи покладається на О.І.Полуляха, - він зв"язується з иншими відділами чи особами; б)у відділі Бібліотекознавства не тільки складається картотека, а й збирається самісенький матеріял.

2)Бібліографічний покажчик по книгознавству у періодичній пресі. Ухвалено: а)організація доручається О.І.Полуляхові; б)погодитися з УНІК"ом і розподілити роботу; в)до остаточного вирішення - розробити план і подати розрахунок роботи.

3)Бібліотечний термінологичний словник. Ухвалено: а)треба перевести підготовчу роботу через з"ясування бібліотечної термінології і відповідної української; б)увійти в контакт з термінологичною Комісією УАН; в)доручити М.І.Ясинському скласти проєкт роботи й з"ясувати обсяг і характер її і потім вирішити, кого притягти до неї; г)визнати питання актуальним.

4)Українознавство у виданнях Російської Академії Наук. Ухвалено: зняти, як обов"язкову роботу найближчого часу.

Що-до планів роботи окремих відділів, то тут досить зазначити тільки що Президія визнала за доцільне складання покажчика "Продукційні сили та народне господарство України" зняти з робот Консультаційно-виставочного відділу й доручити відділу "УКРАЇНІКА" щоб мав на увазі у зв"язку з планом бібліографичного репертуару і зведного каталогу. Краєзнавчі покажчики до

справочників, що їх видаватиме ВБУ теж зняти з плану робот консультаційно-виставочного відділу й передати до відділу "УКРАЇНІКА".

Для доповідів на засіданнях Пленуму НДІБ"у затверджено такі теми:

1. Наші завдання що до періодичної преси України (перспективний план відділу "Періодіка" ВБУ).
2. Проект курсів для підготовки бібліотечних робітників.
3. Доклад про Музей Книгознавства.
4. Історія журналу "Киевская Старина" та її рукописного архиву.
5. Справа НОП"у в наукових бібліотеках.
6. Зводка відомостів про видатних діячів на Україні по матеріялах відділу рукописів.
7. Методика консультативної праці академичних бібліотек.
8. Читальні закордоном та на Україні.
9. Вивчення читача.
10. План і методи зводного каталогу бібліотек України.
11. Доповіді звязані з українознавчим бібліографичним репертуаром.
12. Методологичні та організаційні завдання бібліографичної роботи наукових бібліотек УСРР.
13. Абетковий каталог у ВБУ.
14. Питання про колективне авторство в каталографії.
15. Огляд основних систем розстановки книг з практичними висновками.
16. Музей Бібліотекознавства.
17. Матеріяли про приватні бібліотеки на Україні.
18. Про предметовий каталог.

19. Про зводний каталог ВБУ.

20. Українська транскрипція чужомовних слів.

21. Транскрипція українських імен та назв латиницею.

22. Українські псевдоніми.

23. Цензура українських видань (громадсько-літературний начерк).

24. Досягнення в сфері української бібліографічної преси.

25. Про працю проф.Куфаева :"Книга як поняття".

Пізніше,коли подано було відповідний матеріял,Президія розглянула й ухвалила проєкт положення про аспірантів.Проєкт встановлює,що при Всенародній Бібліотеці України Інститут аспірантури перебуває в безпосередньому зв"язку з Науково-дослідчим Інститутом Бібліотекознавства,як спеціяльним органом наукової роботи ВБУ.В аспіранти приймається осіб,що бажають присвятити себе науково-дослідчій або вищій навчальній праці в галузі бібліотекознавства та бібліографії, а також взагалі книгознавства,а саме: а)особи з закінченою вищою освітою; б)з осіб,що не мають вищої освіти,ті що в своїй попередній бібліотечній,бібліографічній або взагалі книгознавчій праці виявили достатню теоретичну підготовку й бажання працювати науково в своїй спеціяльності або з успіхом працювали в семинарах підвищеного типу.Щоб допомогти підготуватись до науково-дослідчої праці особам пролетарського походження,що виявили себе на широкій громадській праці,головні наукові бібліотеки можуть організувати семинари підвищеного типу:їхнім завданням буде доповнити теоретичну підготовку таких кандидатів до їхньої аспірантської праці.Особи,що успішно працювали в семинарах підвищеного типу,мають першість перед иншими кандидатами на аспірантів.

усі аспірантські кандидати, як що вони не мають достатнього практичного стажу в бібліотечній, бібліографічній або взагалі книгознавчій роботі, повинні протягом першого року, опріч наукової роботи, практично ознайомитися з ріжними стадіями бібліотечної роботи в науковій бібліотеці.- В аспіранти приймаються особи, що знають не менш, як дві европейські мови.

Нормальний час наукової підготовки аспірантів - 3 роки. Протягом його аспіранти ведуть свою працю за безпосереднім проводом призначених Радою Бібліотеки членів її. Перший рік роботи аспіранта призначається на загальне штудіювання всіх позначених у загальному плані дисциплін; два останніх - на поглиблену спеціялізацію в якійсь окремій ділянці наук згідно з індівідуальним планом. У третьому році аспірантської підготовки аспірантові доручається виконувати практичні завдання з обсягу його майбутньої бібліотечної, бібліографічної, а також взагалі книгознавчої діяльности, як і розробляти основну тему що її аспірант захищатиме для одержання звання наукового співробітника. Протягом третього року аспіранта може бути командировано до инших бібліотек та книгознавчих інституцій СССР та закордон. По закінченні аспірантської підготовки, аспіранта допускається до оборони праці в його спеціяльності для одержання звання наукового співробітника. Оборона праці аспіранта одбувається на прилюднім засіданні Ради Бібліотеки з участю представників од Укрнауки, Профосу та представників установ і громадських організацій, безпосередньо заінтересованих науковою спеціяльностю, в якій працюватиме аспірант.

Аспіранти мають право, оскільки присвячують себе виключно науковій праці та виявили себе на широкій громадській роботі,

одержувати повну стипендію,що нормально забезпечувала б їх у їхній науковій праці,оскільки однак аспіранти - окрім своєї наукової праці - можуть виконувати ще й инші практичні праці,вони можуть одержувати стипендію менших розмірів.-Поруч із аспірантами - стипендіятами при бібліотеці можуть бути на всіх аспірантських правах ще й аспіранти нестипендіяти.

Робота аспірантів має полягати в штудіюванні ось таких циклів:

I. Загальна частина: а)Поглиблення марксиського світогляду й знайомство з основами радянського будівництва. б) Вступ до наукознавства та ознайомлення з основними течіями красного письменства. в)Історія й система народньої освіти на Україні,в СССР та за кордоном у звязку з місцем,що його займають тут бібліотеки.

II. Історія,сучасний стан та організація книгознавства взагалі (загальні питання книгознавства,історія письма й книги,історія друку,книжної торговлі і т.д.).

III. Бібліографія.(Історія,теорія та сучасний стан).

IУ. Бібліотекознавство (теорія бібліотекознавства,історія,сучасний стан та організація бібліотек).

Разом з тим визнано,що бібліотечна аспірантура в УСРР готує не вчених бібліотекарів взагалі,а спеціяльно для України;тому при штудіюванні ріжних наукових циклів,що їх позначено в проєкті плану підготовки аспірантів,треба особливу увагу звертати на систему освіти України,на науку та красне письменство України,на бібліотечну та книжкову справу України й т.ин.Загальний матеріял що до цих питань має значення лише фону,відправної точки,історичної перспективи,а не самостійне значення.

До ж до бібліотечних курсів, то Президія визнала за доцільне поставити питання про них на широке обговорення на прилюдному засіданні Пленуму з доповідями: В.О.Кордта, - Вимоги до бібліотекарів наукових бібліотек у Німеччині, В.Ф.Іваницького, - Принципи організації підготовки бібліотечних робітників, Г.Д.Білої, - Бібліотечна освіта, і проектом курсів, що його виробила комісія.

В звязку з накресленням планів наукових робот ВБУ виникло питання про організацію засідань НДІБ"у. Президія визнала, що Пленум Інституту повинен мати такі засідання: а) закриті, коли розглядаються питання про зміни в Статуті Інституту, обрання нових членів, можливих питань реорганізації, взагалі питань внутрішнього порядку; б) одкриті, цеб то з участю співробітників однієї Всенародньої Бібліотеки України, для заслухання й обміркування доповідів про плани роботи Бібліотеки, для аналізу й оцінки різних бібліотечних процесів, що їх вже пророблено, для усвідомлення співробітниками Б-ки обсягу, характеру, завдань, тих або инших засобів та инш., -вони мають на меті найповніше виявити досвід цілої Бібліотеки й розуміння нею своєї справи, а разом і втягти в науково-дослідчу роботу як найбільшу кількість співробітників Бібліотеки й дати їм можливість підійти до своєї роботи з боку наукового, а не лише техничного; в) прилюдні - з участю бібліотекарів міста Києва так з наукових, як і політосвітніх бібліотек, а також і взагалі всіх, що цікавляться питаннями бібліотекознавства, бібліографії та книгознавства, - на цих засіданнях ставляться доповіді на принципові або загальні питання, що повинні бути цікавими для широких бібліотечних кол, або доповіді про результати робот Всенародньої Бібліотеки, які вона сама вже проаналізува-

ла й перевірила, і наслідки може подати на загальне обмірковування. Відповідно до цього Президія вирішує в кожному окремому випадкові, на яке засідання поставити ту чи иншу доповідь.

Як відомо, доповіді що зачитуються на відкритих і прилюдних засіданнях Інституту, обмірковуються на них з участю всіх присутніх, робиться підсумок дебатам і формулюються висновки. Президія розглядає постанови Пленуму й пристосовує їх до життя Біліотеки та планової роботи її, разом з тим накреслюючи дальшу розробку зачеплених в дебатах питань. Наведу зразки з недавніх постанов Президії.

По доповіді М.І.Сагарди на прилюдному засіданні Науково-дослідчого Інституту Бібліотекознавства на тему : "Наші завдання що до періодичної преси ~~на~~ Україні", ухвалено: І)перспективний план роботи в відділі "Періодіка" в цілому прийняти й приступити до переведення його в життя; 2)за першочергові завдання відділу визнати такі: а)складання репертуару періодичної преси України в обсязі, що його позначено в 4-ій тезі до доповіді; б)систематичне укомплектовання українознавчого розділу "Періодіка" за роки до революції й енергійне заповнення прогалин в періодичній пресі по революційних часів, - надалі відділ повинен вжити всіх заходів, щоб не допустити нових прогалин; в)підготовчі роботи до складання зводного каталогу періодичної преси України. 3)для здійснення завдань, що їх позначено в п.2 відділ повинен увійти в найтісніший звязок з установами та особами, що можуть допомогти в цій справі. 4)що до питання про назви "періодична преса України", "українська преса", "українознавча преса", то зараз не вирішувати його; остаточне розвязання його для загально-науко-

вого вжитку, а не в межах лише Всенародньої Бібліотеки України, перенести на прилюдне засідання Науково-дослідчого Інституту, закликавши на нього авторитетних в цій справі осіб та предстаників наукових установ, - доручити М.І.Ясинському та М.І.Сагарді скласти тези для засідання й спис осіб і установ, що їх слід закликати.

По доповіді Н.В.Піскорської на одкритому засіднні Пленуму НДІБ"у на тему: "Абетковий каталог", ухвалено: а)перевести перевірку того, що направлено до відділу "Україніка", в разі потреби перевіривши й книжки та виправивши картки; книжки остаточно передати до належних відділів, - в сумнівних випадках справу вирішує комісія в складі В.О.Козловського та М.І.Ясинського; б)перевести черговий перегляд Підручної бібліотеки і *тахітит* повернути до відділів, залишивши одкритим питання про порядок перегляду - по картках, чи по книжках (зробити спроби йти од карток); в)по закінченні зазначених робот звірити картотеку абеткового каталоґу з книгосховищем, - працю доручити Н.В.Піскорській; г)доручити консультаційно-виставочному відділові та Читальні з'ясувати загальне питання про Підручну бібліотеку, її оклад та порядок комплектування.

На останньому місці, отже не останнє по значенню ставлю питання про друк "Праць I-ої Конференції Наукових Бібліотек УСРР". Зпочатку була певність в тому, що їх можна буде видрукувати на спеціяльне асігнування. Однак бюджетова криза одбилася й тут; із Харькова одержано повідомлення, що коштів не буде асігновано і що невелику частину доповідів можна вмістити в журналі "Наука на Україні". Президія НДІБ"у вирішила, що слід вжити всяких заходів і "Праці" надрукувати, як ціле, хоча би і в стислому вигляді. Не було иншого виходу, як друкувати "Праці"

коштами Всенародньої Бібліотеки як "Бібліотечний Збірник", ч.І. В ньому буде вміщено доповіді, а до де-яких лише тези, потім до кожної доповіді або групи коротенький витяг з дебатів і накінці резолюції.-Так, ми сподіваємося мати перший випуск друкованого нашого Збірника.

- : - : - : -

Л.Биковський.

МІЖНАРОДНІЙ БІБЛІОТЕЧНІЙ З"ЇЗД.

Актуальним питання в бібліотечному житті біжучого року є скликання міжнароднього бібліотечного з"їзду. На підставі матеріялів, якими розпоряджаємо, маємо можливість нагадати українським бібліотечним колам про бібліотечні з"їзди, що вже відбулися, і звернути їх увагу на майбутній, шостий по черзі, Міжнародній бібліотечний з"їзд, подаючи короткі інформації про час і місце його скликання, організаторів, програм з"їзду, виставки на ньому, з"окрема про бібліографічну виставку, вшанування з"їздом пам"яти славного слависта й бібліотекаря Шафарика, екскурсії звязані зі з"їздом, видання рефератів і їх мову, анкету про участь в з"їзді і про умови участи, маючи надію, що ці відомости прислужаться до як найширшої участи українських бібліотекарів в згаданому міжнародньому бібліотечному святі.

ІСТОРИЧНА СПРАВКА. Відомий чеський вчений д-р Зд.Тоболка в своїй статті про "З"їзди бібліотекарів і бібліотекарські вистави" (Див."Československé Knihovnictví, 1925, стор.421-422) говорить, що "бібліотекарські з"їзди скріп-

люють корпораційну свідомість бібліотекарів і інформують їх про поступ в бібліотечній справі. З"їзди ці бувають двох родів: національні і міжнародні.

Перший національний з"їзд бібліотекарів - Півн.-Амер. Сполучених Штатів - відбувся р. 1853 в Нью-Йорку, перший міжнародний з"їзд бібліотекарів р. 1877 в Лондоні. Инші міжнародні бібліотекарські з"їзди відбулися в 1893 р. в Чикаго, 1897 - в Лондоні, 1910 - в Брюселі й останній в 1923 р. в Парижі. Значення з"їздів не полягало тільки в рефератах та дебатах з приводу них, але й в особистих знайомствах та зносинах, які бібліотекарі завязали між собою та по більшости потім підтримували. З"їзди бібліотекарів часто були сполучені з фаховими виставками. Вперше така виставка була влаштована р. 1896 на з"їзді англійських бібліотекарів в Ліверпулі. Рівнож численні виставки були уряджені й на останньому міжнародньому з"їзді бібліотекарів в Парижі.

Майбутній з"їзд. Черговий (шостий) міжнародній бібліотекарський з"їзд, під назвою "Міжнародній з"їзд бібліотекарів і друзів книги", має відбутися в днях з 28-го червня - по 3-е липня 1926 р. в Празі.

ОРГАНІЗАТОРИ. З"їзд організують слідуючі чеські корпорації: 1) Гурток чехословацьких бібліотекарів та приятелів книги в Празі, 2) Союз книгарів і видавців чехословацької республіки в Празі, 3) Військовий науковий інститут в Празі разом із Освітнім відділом міністр. Нар. Освіти, 4) Гурток чеських бібліофілів в Празі, 5) Кружок чеських екслібрістів в Празі, 6) Товариство інтроліґаторів в Празі, 7) Музей чехословацької книги в Празі.

Окрім того в організації з"їзду приймають велику участь

видатні бібліотекарі та книгознавці як чеські так і инших національностей, і з"окрема відомий чеський бібліотекар і ініціатор чеських бібліотекарських з"їздів Др.Зд.Тоболка - сучасний директор бібліотеки чеського парламенту.

ПРОГРАМ З"ЇЗДУ. На з"їзді буде трактовано всі питання, що торкаються книги. Тому з"їзд буде інтересувати однаково бібліотекарів усіх категорій, як рівнож і бібліофілів, екс-лібрістів, письменників, видавців, книгарів, інтролігаторів. Особливо-ж буде звернено увагу на пекучі питання міжнародного значення: міжнародній обмін і новелізація конвенції від 15.Ш.1886, обмін дублетами між установами різних держав, взаємний обмін бібліотекарями всіх категорій, нинішня криза на книгарському ринку, випозичання цінних бібліотечних об"єктів між різними державами, фотомеханичне розмножування раритетних примірників, що знаходяться в де-яких бібліотеках, для потреб наукових установ, питання міжнародного бібліографичного репертуара, бібліотекарські підручники і т.д. Одночасно з"їзд має за завдання поінформувати своїх учасників про стан бібліотечної справи та бібліофільства в державах.

ВИСТАВКИ. З"їзд буде сполучений з виставками, на яких буде унаочнено розвій бібліотечної справи у окремих народів мапами, малюнками, діяграмами, виставками екс-лібрістів, виставою мініятюр, давніх друкарських знаків, давніх і новіших оправ, зразками мистецької книги, книг для дітей, виставкою цінної книжкової продукції в Чехословаччині від р.1918 по нині і т.п., буде дано уявлення про книжну культуру в Чехословаччині й в чужині. В рамках з"їзду Масариків народо-виховавчий інститут уладштовує виставку, котра дасть уявлення про діяльність цеї важливої інституції і про народо-виховуючі стремління в Чехосло-

вацькій республіці взагалі.

Всі згадані вистави мають на увазі загалом подати картину книжної техники і пропагувати мистецькі й добрі книги. Вистави розділено на десять слідуючих груп:

I. Вистава чеського друку, яка обійматиме збірку книг від девятидесятих років минулого століття, аж до найновіших часів, мистецька окраса книги; вистава паперової промисловости; друки для сліпих.

2. Бібліотечно-книжна вистава подаватиме зразки добрих пригідних для публічної бібліотеки книг, виданих в чеськословацькій республіці від державного перевороту 1918 р. до того прилучено буде інформації про наслідки боротьби з поганою літературою у ріжних народів, вибір дитячої літератури. Бібліотечні школи, організація бібліотек.

3. Вистава книжних оправ. Ретроспективний відділ буде доповнений бібліофільськими оправами, оправами придатними для публічної бібліотеки, інтроліґаторськими інструкціями для бібліотек, цінниками інтроліґаторських робіт.

4. Вистава ex libris'ів і окрем ex libris'ів. - Цей відділ має на меті вказати на розмах і пристосовання дрібної графики для прикраси книг. До цього буде додана зразкова збірка екслібрісів, підручна література по цьому питанню, екслібрісні часописи.

5. Вистава давніх чеських збирачів подасть зразки де-яких книгозбірень, оскільки вони заховались досі по колишніх чеських збирачах.

6. Вистава мініятюр покаже розвій чеського й ілю~~мініятюр~~ мінатор-ного мистецтва, як також і впливів закордонних.

7. Вистава чеських друкарських знаків головно старшої доби, в першодруках і палеотипах.

8. Вистава бібліотечної справи для всіх категорій бібліотек і у різних народів; статистика бібліотек і діяграми, що показують їх розвій; каталогізаційні системи (зразки писаних і друкованих каталогів), будівництво бібліотек, внутрішнє їх урядження, проєкти зразкових бібліотек, мандривні бібліотеки, військові, шкільні й тюремні; бібліотечне законодавство в Чехословаччині і на чужині.

9. Агітаційна література. - Вистава відділу пропаганди міністерства закордонних справ, географичного інституту, геологичного інституту, чеського державного видавництва. Пропаганда книго-продукції.

10. Бібліографичний відділ обійматиме бібліографичні методи й фахові бібліографії, про що слід згадати ширшим словом.

Програм вистави бібліографичної секції. Метою цеї секції буде дати уявлення про розвій й сьогоднішній стан чеської бібліографичної праці. Цього досягається такими засобами: виставою публікацій, малюнків, фотографій, рукописів, діяграм. Секція буде складатися з відділів: а) історично-описового, який обійматиме виставку: 1) рукописних каталогів, що дійшли до нас з часів до винаходу друку, 2) рукописних каталогів з пізніших століть, особливо з Йозефинської доби, 3) зразків друкованих каталогів: Mitis, Balbin, Jungmann і т.д. 4) бібліографичних праць післяюнгмановських: а) відділу чеських бібліографій, і в) відділу фахових бібліографій по дисциплінам; бібліографія музикалій, мап, бібліографія іконографична, 5) видавничих бібліографій, ліцитаційних і антикварських каталогів, 6) теоретичних праць і статей; бібліографичні системи з"окрема чеські, децимальна система в Чехословаччині.

б)відділ бібліографічний складатиметься з: I)репертуара чеських бібліографів та бібліотекарів оскільки можливо з фотографіями і короткими життєписами, ілюстраціями, малюнками, 2)їх рукописних памяток, 3) инших документів, що належать до цього.

в)відділ технічний обійматиме: I)підручні книги і взірці техніки описування, 2)прилади, урядження для праці; ілюстративний матеріял.

г)статистичний відділ: I)таблиці бібліографічних публікацій, 2)діяграми розвою літературної творчости за останніх 30-40 років, 3)мапа осередків літературної роботи.

д)відділ інформаційний, оскільки він торкається бібліографічних метод; організація й техника; взірці.

Чужий матеріял буде виставлено, коли його заявлять у відповідних відділах, в залежности від характеру матеріялу. Звернено буде особливу увагу на словянські бібліографічні праці.

ПАМЯТНА ДОШКА. З нагоди з"їзду буде вмурована в стіну публічної і університетської бібліотеки в Празі памятна дошка Шафарикові, славному славістові й директорові публічної й університетської б-ки в Празі в р.р. 1848-1860.

ЕКСКУРСІЇ. З"їзд буде сполучений з двохденною екскурсією до Vyžšího Brodu, Rožmberka, Č. Krumlova і Tábora, міст, що відзначаються не тільки природньою красою, але й особливостями, що цікавитимуть кожного учасника з"їзду, а також з оглядом Kralova Дугаи публічної бібліотеки в Beroune.

ВИДАВНИЦТВО ТА МОВА. На з"їзді можна буде говорити й дебатувати кожному будь-якою мовою, бо всі мови на з"їзді мають бути рівноправні. Важніші реферати і діскусії будуть перекладені цілком або у виді резюме мовами англійською, французькою,

німецькою,російською,польською, і сербо-хорватською.

Окрім того організаційний комітет видав ряд запрошень,програмів,анкет і т.п.друків в мовах англійській,французькій,чеській,польській.

<u>АНКЕТА</u>. З"їзд має надію,що всі заінтересовані зголосяться до участи на з"їзді як найскорше та повідомлять організаційний комітет про те, на яку фахову корпорацію з кожної держави може розраховувати з"їзд і хто виготовить реферати,надішле об"єкти для виставок і в якій мові будуть подані реферати.Детальний програм з"їзду разом з інформаціями про пільги,якими користуватимуться члени з"їзду,висилаються після заявлення про участь в з"їзді.

Відповідно до цього при запрошеннях була розіслана анкета зі слідуючими питаннями: I)назва бібліотеки,інституції,особи, 2)керовник, 3)в якій спосіб прийме участь в з"їзді, 4)яку участь прийме у виставках, 5) чи прийме участь в бібліотечній виставці, 6) який матеріял дасть, 7)який ще инший матеріял, 8)чи бажає мати окремий кіоск на виставці, 9) що буде обсягом кіоску, I0) в яких виставках прийме участь, II) як буде пропагувати з"їзд і його акцію, I2) чи розраховує на помешкання.

Анкету по виповненні треба відіслати назад канцелярії з"їзду до I5-го березня 1926 р.

<u>УМОВИ УЧАСТИ</u>. Вписових I00 корон чеських;гуртки й організації можуть бути представлені кількома делегатами.Пять делегатів платять внесок - 200 Кч.Разом із заявою про участь в з"їзді необхідно надіслати окрім грошей ще й фотографичні картки учасників,із їх власноручними підписами на зворотній стороні.Все це слід зробити до I5.Ш.26 р.

УКРАЇНСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО НА З"ЇЗДІ. Запрохання на з"їзд розсилалися по всім адресам, поданим в „Мінерві" за 1925 р. Окрім того канцелярія з"їзду здобула яким могла приватним способом адреси установ, бібліотек та осіб, дбаючи про те, щоб як найширше пропагувати з"їзд і щоб на ньому було представлено як найбільше учасників від всіх держав і націй. В тому числі одержали запрохання на з"їзд також чимало українських інституцій, бібліотек та окремих осіб.

Приймаючи на увагу велике значення з"їзду для української бібліотечної справи, Перша Конференція Наукових Бібліотек України в Києві з 28-31.XII.1925 р. винесла з приводу цього слідуючу постанову: "Перша Конференція Наукових Бібліотек УСРР вважає за конче потрібне, щоб на всесвітній бібліотечний конгрес було послано делегацію від наукових бібліотек УСРР, з метою використати в науково-бібліотечному будівництві УСРР останні досягнення всесвітнього бібліотечного досвіду, ознайомити бібліотечні кола всесвіту з напрямком діяльности й досягненнями наукових бібліотек УСРР та завязати живі звязки між науковими бібліотеками УСРР і инших країн". Сподіваємося, що постанова Конференції буде переведена в життя й український бібліотечний світ буде належито представлений на майбутньому шостому міжнародньому бібліотечному з"їзді в Празі.

- : - : - : - : -

Б.

Українці на міжнародньому бібліотечному з"їзді 1926 р. в Празі.

Серед українців за кордоном йдуть приготовання до міжнароднього бібліотечного з"їзду в Празі. З ініціятиви Україн-

ського Академичного Комітету в Чехії скликано було нараду тих установ, що входять в Комітет, і на тих зборах прийнято практичні рішення: до участи на з"їзді записалося по п"яти представників трьох високих шкіл та Громадського Видавничого фонду. Українцями зголошено низку рефератів: Д.Антонович:"З мистецтва української книги"; Биковський:"Міжнародній обмін дублікатами"; Є.Вировий:"Про українську книжну продукцію"; Д.Дорошенко:"Українська бібліографія в XIX ст."; О.Колесса:"З палеографії прикарпатських рукописів"; О.Лотоцький:"Правне становище української книги в Росії"; С.Сірополко:"Бібліотечна справа на Україні". Можливі ще реферати про вплив цензурних обмежень на культуру українського народу, про видання укр. перекладу Євангелії та ин. Підчас з"їзду улаштовано буде велику книжну виставу, на якій буде окремий укр. відділ по програмі: 1) Укр. книжна продукція позамежами совітської України, 2) Україніка в инших мовах, 3) Шевченкіана, 4) Періодика. Крім того визнано бажаним улаштувати кілька спеціяльних укр. вітрин, як - укр. графіка, карти України, та инш. та постановлено запросити до участи у виставі Наукове Товариство ім. Шевченка у Львові, Національний музей у Львові, Педагогічне Т-во у Львові своїми виданнями та демонстрацією своїх бібліотек. Для влаштування книжної вистави обрано спеціяльну Комісію (Д.Антонович, Л.Биковський, Є.Вировий, Зленко, Колесса, О.Лотоцький, С.Сірополко), з правом кооптації ще де-яких намічених осіб. До складу редакції виставочного видання (Каталог з книгознавчими статтями) увійшов Укр. представник (О.Лотоцький), якому збори доручили подати до того видання статтю про укр. книжку.

Н.ПІСКОРСЬКА.

ПАМ"ЯТИ Є.О.КИВЛИЦЬКОГО.

Четвертого січня 1926 року минуло 5 років зо дня смерти першого Завідуючого Всенародньої Бібліотеки, Старшого бібліотекаря Євгена Олександровича Кивлицького.

Для тих співробітників Бібліотеки, що працювали разом з ним, як і для кожного, хто знав його близько, назавжди залишиться в пам"яти світла постать небіжчика.

В ці перші п"ятирічні роковини хотілося б, хоч-би в коротких словах, згадати на сторінках нашого органу пам"ять того, хто був одним з фундаторів Всенародньої Бібліотеки, чимало поклав в її будівлю підвалин в перші тяжкі роки її існування, і вмер 1921 р., не дочекавшись її розвитку.

Євген Олександрович вступив до нашої Бібліотеки в лютому місяці 1919 року. Тимчасовий Комітет по заснуванню Національної Бібліотеки обрав його старшим бібліотекарем та Завідуючим Бібліотекою. Потім, його обрано було Головою Бібліотечної Ради.

Комітет в своїм виборі зостановився на Є.О.Кивлицькому, як на видатному українському діячеві, що, починаючи з молодости і до останніх днів, дбав про розвиток освіти та книжкової продукції на Україні.

Учень проф. Антоновича, що збирав коло себе свідомих українців, направляючи їх у бік вивчення історії своєї країни, член Черніговських "Землячеських" організацій в студенські роки, пізніше - член "Старої Громади", активний учасник і редактор (1891-1893 р.р.) "Киевской Старины", член Київського "Обща-

ства Грамотности", в 1905 році - редактор "Киевских Откликов", один з організаторів і постійних членів Народньої Аудиторії,- Євген Олександрович скрізь виступав, як прогресивний громадський діяч.

В часи останньої революції, коли розпочалося українське державне будівництво, Євген Олександрович втягнувся в активну роботу в рідній йому галузі народньої освіти. Ідея організації Національної Бібліотеки, з її віддділом "Україніка", як міцного культурного осередку, одразу захопила Євг. Ол. Поставлений на чолі нашої роботи Євген Олександрович з властивою йому вдумливостю, пильністю й обережностю, разом з тим з великими енциклопедичними знаннями і досвідом в бібліотечній справі,- поклав в основу будівництва Бібліотеки ті елементи, що й досі в значній своїй частині нерухомо живуть в ній; і це в той час, коли майже всю роботу, що її було пророблено пізніше - в переходовий період з кінця 1920 по 1922 рік,- довелось або відкинути або переробляти наново.

Так, залишився в силі розподіл Бібліотеки на основні відділи: Рукописів, Стародруків, Україніка, Загальний, Періодика і т.д. Додержаний також в основних книгохранилищах механичноформатний принцип розміщення книжок, що панує в більшости великих світових бібліотек через свої великі переваги й практичні зручности, і який був свідомо введений до нашої бібліотеки Євгеном Олександровичем.

Взагалі у всьому підході до бібліотечної справи виявлялась властива Є.О. методичність і продуманість. Так, основну енергію було направлено на збирання книжного фонду, далі на закріплення його за Бібліотекою шляхом занесення книжкових придбань до інвентарних книг Бібліотеки. Напочатку було заве-

дено єдину форму каталогу,найпростішу і найекономнішу,що до виконання її,і разом з тим найпотрібнішу Б-ці для орієнтації в її фондах,- а саме форму абеткового каталогу.За відсутністю коштів і можливости дістати бристольського картону - картки були дуже не міцні;правда,вони і призначалися,тільки для внутрішнього вжитку Бібліотеки на недовгий час.

Взагалі розгорнути роботу в повнім маштабові і поставити її нормально у всіх деталях не було ні якої змоги з огляду на обмеженість коштів,на малий персонал,на відсутність постійного приміщення,на розкиданість книжних фондів,на часті переїзди з одного будинку до другого,нарешті на страшні події горожанської війни і розрухи,на голод і т.д.і т.д.

Не вдаючись більше в деталі бібліотечної справи,одмічу ще один бік в діяльности Євгена Олександровича в Бібліотеці, як і взагалі в житті;-це його добре,тепле відношення до співробітників яке пам"ятають всі ті,що працювали з ним разом. Ця добрість його,що виявлялась в щоденному житті,особливо яскраво й активно виступала в випадках яких-небудь тяжких подій в житті окремих співробітників,коли Євген Олександрович йшов на допомогу і ділом і мяким теплим словом співчуття.

Разом з тим,завжди суворий до самого себе,Є.О.ставив суворі вимоги і до инших і цим утворював атмосферу свідомої дисципліни в роботі.

Тяжкі переживання останніх років жорстоко відбилися на Є.О. І в Бібліотеці він був вже не таким,яким його знали його друзі:бадьорим,веселим,з тим теплим гумором,що притягав до нього всіх його численних друзів...

Тяжко й боляче пригадувати його постать в останні місяці життя,коли він так різко і помітно зістарився,що ніхто не міг

повірити, що йому було лише 59 років...

Хочеться перегорнути ці сумні сторінки його життя і задержати в пам"яти той світлий образ Євгена Олександровича, що живе в душах відданих йому друзів, що й досі не можуть помиритися з цією тяжкою втратою.

- : - : - : -

ХРОНІКА Й ІНФОРМАЦІЇ.

Із Ради Бібліотеки за термін від грудня 1925 р. по травень 1926 р. відбулося 7 засідань Ради Бібліотеки.

I. Засідання від 22/XII-25 р.

I) Заслухано інформацію директора про Першу Конференцію Наукових Б-к УСРР, що має відбутися з 28-го грудня в помешканню ВБУ і про склад та роботу Оргкомісії. Обрано 5 делегатів (Постернак, Іваницький, Козловський, Маяковський, Ясинський). Ухвалено: просити Оргкомісію окрім 5 делегатів дати право рішучого голосу ще 3-м бібліотекарям ВБУ (Сагарді, Балиці, Карпінській), що мають доклади на Конференції, (всього 8 представникам ВБУ); дати дорадчий голос 6-ти бібліотекарям ВБУ.

Надати всім иншим співробітникам ВБУ право звільнитися від праці для присутности на Конференції; в тих відділах, де не можно цілком припинити роботу дати змогу встановити чергу для відвідування Конференції.

2) Звільнено з посад згідно прохань т.т. Менчиця та Лимаренко. Обрано М.В. Кошиця.

Другу посаду тимчасово не заповнено.

3) Заслухано інформацію про подарунок ВБУ від французького уряду коло 900 наукових книжок.

4) Постановлено передавати УНІК"у для опрацьовання один з двох обов"язкових примірників,що надсилає до ВБУ Харківська Книжкова Палата,терміном на 3 місяці,а не на 3 роки,як того вимагав УНІК.

П Засідання від 23/П-26 р.

I)Заслухано проєкт загального плану підготовки аспірантів. Обрано з числа 5 кандидатів,що подали заяви двох:т.Кисіля, та т.Пісну,як особ,що відповідають вимогам конкурсу та що виявили себе здатними до наукової бібліографичної та бібліотечної праці.

2) Заслухано інформацію про переведення I8/П перевірки що до знання української мови всім співробітникам ВБУ згідно наказу Окркомісії Укрлікнепу.

Визнано за потрібне додати до протоколу іспитової комісії думку Ради,яка вважає за можливе значну частину співробітників ВБУ звільнити від іспиту,з огляду на те,що всі справи ВБУ з початку її існування ведуться українською мовою і низка співробітників має друковані та рукописні праці українською мовою.

3)Заслухано прохання 2-х співробітників Читальні (Кошиця та Білої) про звільнення їх од роботи в Читальні з огляду на стан здоровля.

4)Визнано за бажане мати в складі співробітників ВБУ Л.Ю.Биковського по його повороті до Київа.

Ш. Засідання від 4/Ш-26 р.

I)Заслухано інформацію Директора про одержання від НКО розрахунку зарплатні співробітникам ВБУ та обіжника до цього розрахунку.Згідно цьому платня більшости співробітників зменшується

на 18-22% і зводиться до того проєкту, що його було надіслано в листопаді 1925 р.

Ухвалено просити Директора поїхати до Харкова опротестувати це зниження й добиватися поліпшення стану співробітників.

IУ. Засідання від 16/Ш-26 р.

1) Заслухано інформацію Директора про подорож до Харкова: поліпшити справу зменшення платні співробітникам не вдалося. Наркомос дав де-які обіцянки підтримати проєкт збільшення ставок. Тимчасом ВБУ повинна переходити до зменшення утримання згідно останньому розрахунку.

2) Розподіл співробітників за новою номенклатурою:

Директор	- 125 карб.	6 біб-рів	- 53 карб.
Тов.директ.	- 100 "	1 друкарщиця	- 49 "
Учен.секрет.	- 70 "	1 столяр	- 44 "
Бухгалтер	- 80 "	3 служники	- 32 "
7 Завід.Відд.	- 65 "	2 швайцари	- 27 "
6 Пом.зав.Відд.	- 62 "	1 двірник	- 27 "
30 біб.-спеців	- 62 "		

3) Заслухано заяву Я.Л.Маяковського перевести його на посаду пом.Зав.Відд.Періодика. Ухвалено: заяву задовольнити, посаду вченого секретаря вважати вільною, тимчасово залишити Я.Л.Маяковського виконувати обов"язки вченого секретаря. Доручити В.Ф.Іваницькому скласти проєкт інструкції Вченого Секретаря.

4) Оголошено конкурс на посаду Завід.Відд.Стародруків: подано заяви С.І.Маслова, Барвінка та Гаєвського.

5) Ухвалено перевести реконструкцію Ради Б-ки. До складу її входять: Директор, тов.директора, Вчен.Секретар, 3 представники Академії наук, всі завідуючі Відділами, 1 представник від співробітників.

6) Заслухано заяву Гебраїстично-історичної Комісії про її участь в складанню зводного каталогу "Гебраїка".

7) Визнано за неможливе придбати бібліотеку Іконникова. Просити Спільне Зібрання Академії Наук знайти заходів для придбання цієї б-ки.

У. Засідання від 23/Ш-26 р.

І) Розглянуто проект штату ВБУ на 1926/27 р., який згідно вимозі Укрнауки належить надіслати до НКО на І/ІУ-26 р.

2) Заслухано повідомлення директора про спецставки що їх призначено 7 особам: директору, Т.директора, Учен.Секретарю, Завідуючим Відділами: Загальним, Україніка, Періодика, Консультаційно-виставочним.

Постановлено: визнати за доцільне спецставку на утримання Завід.Консульт.-Вистав.Відділом розподілити рівно між ним та Завід.Читальнею з огляду на те, що завідування цим Відділом лежить на двох особах.

3) Ухвалено збільшити платню частині співробітників за рахунок незаповнення двох посад, що їх призначається з І/ІУ та за рахунок сум від 2-х посад (б-ря та б-ря 2-го розр.). В цей спосіб збільшити платню 2-м Завід.Відд., 6-помічн.Завід., 3-м біб.-спецам, що одержували раніше 78 карб.-до 80,74 та 70 карб.

Цей проект надіслати для затвердження до Комісії для нормування державної зарплатні.

УІ. Засідання від 6/ІУ-26 р.

І) Заслухано постанову МРКК в справі перетарифікації співробітників ВБУ, що вносить такі зміни до розподілу Ради: 2-м швайцарам збільшити до 32 карб.; б-рю Чехівській збільшити до 57 карб.; т.Ішкову зменшити з 53 карб.до 49 карб.; т.т.Діяківському та Грузиненковій підняти до 70 карб.; посаду Завід.Відд.

Стародруків зменшити з 80 до 76 карб.

Рада приймає зміни МРКК, крім одної, що до зменшення платні Завідуючому Відділом Стародруків, з чим Рада рішуче не погожується і пропонує МРКК - переглянути цей проєкт.

2) Прийнято проєкт інструкції для Вченого Секретаря.

3) Обрано на посаду Зав. Відд. Стародруків С. І. Маслова.

УП. Засідання від 28/ІУ-26 р.

І) Заслухано доклад Карпінської, О. О. про інтенсифікацію Наукової Читальні шляхом слідуючих засобів: а) поширення кол одвідувачів Наукової Читальні, б) поліпшення умов користування книжками з Відділів, в) перенесення каталогів до приміщення Наукової Читальні і вільного допущення до них наукових читачів, г) поширення приміщення Наукової Читальні, д) поповнення справочної б-чки при Наук. Читальні, поширення виставок книжок і т.д.

2) Ухвалено закрити Читальню на липень місяць підчас ремонту Підручної Б-ки.

3) Обрано до числа аспірантів т. Пилипенко, наукового сп-ка КІНГ"у.

4) Розглянуто справу чергових відпусток. Ухвалено: підтримати заходи, що їх вживає Відділ Охорони Праці місцкому в справі збільшення відпусток співробітникам ВБУ до Іа міс. з огляду на тяжкі умови праці, що зле відбилися на здоровлі значної частини співробітників.

- : - : - : - : -

М.

БІБЛІОТЕКИ НА ПУТІВЛЬЩИНІ.

Постановою президії ЦК СРСР в кінці січня ц.р.до України приєднано майже весь б.Путівльський повіт Курської губ. з м.Путівлем.

Про наукове дослідження цього краю і була зроблена доповідь 26/Ш в етнографичній Комісії УАН проф.П.Н.Поповим. Доповідь була,власне,про дослідження Путівльщини з боку діалектологичного,але в кінці доповіді проф.Попов подав цікаві відомости про де-які бібліотеки Путівльщини.

Путівльська центральна Бібліотека заснована ще в 60-70 р.р.XIX ст.Вона мала дуже щедрого жертводавця московського купця Маклакова,аматора книг і рукописів,який всі свої збірки передав до неї.Через те Путівльська Бібліотека стала власником по перше-дуже коштовної збірки рукописів (3I прим.) з"окрема таких як "Апокалипсис" Андрея Кесарійського з мініятюрами ХУП ст.,"Песнопевец Праздничный" теж з мініятюрами,"Катехизис" Лаврентія Зізанія список I8I9 р.,"Поморские Ответы","Розыск Дмитра Туптала" в сучасній йому копії,"Лечебник" в списку ХУП стол. - по-друге - придбала збірку стародруків. В складі її такі раритети українського друку,як: "Анфологіон",Київ I6I9 р.,"Евангеліе учительное",К.I637 р. з гравюрами,"Требник" Петра Могили (2 прим.)"Беседы на послания ап.Павла",К.I623;"Апостол" Львів.I574 р.(в чудовому вигляді - Київ має тільки один і то й дефектний примірник), "Апостол"Львів I639 р.,"Острозька Біблія" 1581 р. Книга Василія, Острог I594 р.,"Таблица невиданная сердца человеческого", Львів;

З неукраїнських друків: "Апостол" Москва I564 р.(перво-

друк московський),"Уложеніе"1649 р.,"Арифметика"Магницкого 1703 р.,"Апостол" Лського друку,чимало книжок білоруських друкарень.В бібліотеці була гарна збірка книжок гражд. друку Петровської доби і рідка по повноті колекція т.зв. "лубочних" видань (співаників то що) починаючи з кінця ХУШ ст.,особливо багато 1850-70 р.р. Зі знанням діла був складений відділ справочно-бібліографичний (описи рукописів, бібліотек,стародруків то що).Нарешті в б-ці було багато старих видань творів російських та українських (Котляревський,Сковорода) письменників, і видань ріжних наукових інституцій.

В 1923 році т.Попов застав Пут. Публ. бібліотеку в стані доволі сумному.Після чисток і переведення бібліотеки на "самоокупаемость" тисячі книжок були звалені в стоси,як хлам і продавались на базарі на вагу.До них попали і старі рос.класики,і видання таких установ як"О-во любителей древней письменности","О-во Истории и древностей Российских",Академії наук - взагалі слова "Императорский" в назві установи було досить для призначення книги на знищення.Попали сюди й "Старые годы","Русская икона","Архив Воронцова" й багато инших.По заяві т.Попова Головнаука заборонила була нищити книжки,але постанова ця виконувалася не дуже,-книжки й досі ліквідуються на базарі. В останній час перед прилученням до УСРР Путівль рахувався вже тільки волосним центром,і все найбільш цінне було вивезено до району - в Рильськ.

Друга цінна б-ка на Путівльщині належала "Софроніевій Пустині"в 20 верст.од Путівля,яка заснована була ще в ХШ в.вихідцями з Київа.До манахів цього манастиря належав між иншим Сильвестр Медведів.До 1923 р. Б-ка Софр.П.мала збір-

ку рукописів в 120 прим., починаючи з ХУІ ст. Над де-якими з них працювали проф. Буслаєв і Петухов. Цікаві з"окрема "Синодик" ХУ стол. з портр. Патр. Адріана, збірник Апокрифів ХУП та ХУШ ст., "Літопис" Дмитра Туптала, "Богословіє" Дамаскина, "Літопис" із списком українських гетьманів (з українізмами в мові), "Лічебник" початку ХУШ ст. Збірку цю т. Попов встиг описати, але вже не застав власноручної книжки Дмитра Туптала з псальмами і кантами, що переховувалася в церкві. З книжок б-ка Софр. П. мала біля 1000 стародруків, з них багато великих рарітетів: були "Требник" стрятинський 1606 р., "Канон Саві Сербському" Венеція 1776 р. (про слов'янське друкарство у Венеції ХУШ стол. майже нічого невідомо). Багато книжок (навіть рідких) в де-кількох примірниках. На багатьох є написи власників українізованою мовою. З гражданських книжок була велика збірка видань масонських, Новікова й Біблейського общества.

В 1922 р. в кол. Софроніевій пустині був дит. городок "Новый Мир", який розпоряджався книжками. Рукописи використовувались на гербарії для дітей, а стародруки з-за тієї ж "самоокупаемости" розпродувались і роздавались селянам за провіз дров і т.ін. В свій час на це було звернуто увагу, і нищення зменшилось, але не має певности, що під час переходу до УСРР там що небудь зберіглося.

Стан цих двох книгозбірень Путівльщини є сумним прикладом того, як иноді книжкові скарби "використовуються" в глухій провінції.

- : - : - : - : -

Анкетні матеріяли про Першу Конференцію Наукових Бібліотек після певного оброблення будуть надруковані в другому номері "Б.ж.".

25-го квітня з ініціятиви Бюро Секції Наукових Бібліотек м.Київа відбулась в приміщенні ВБУ конференція цих бібліотек. Бюро в своїх комісіях перевело значну підготовчу роботу до цієї конференції. Завдання комісіям було таке: проаналізувати резолюції Першої Конференції Наукових бібліотек України, що відбулася в кінці грудня 1925 р. в Київі, вибрати ті її постанови, які можливо зреалізувати в умовах сучасної роботи наукових бібліотек, скласти тези відповідного докладу, який має перевести кожна наукова бібліотека на спеціяльних зборах свого Вузу, скласти докладну записку про стан наукових бібліотек і потрібні заходи до реорганізації цих бібліотек, з метою ув"язки їх з найбільш пекучими вимогами життя.

На конференції було зачитано проєкт тез докладу, що кожна б-ка має перевести в своєму Вузові, проєкт докладної записки до Головполітосвіти і крім того т. Кротевич зробила доклад про сучасний стан Київських Вузовських б-к.

Конференція ухвалила: 1) тези докладу для спеціяльних зборів Вузів розіслати по Вузівських б-ках Київа й послати до наукових б-к Харкова, Одеси, Катеринославу; 2) перевести кампанію по Вузовських б-ках для ознайомлення адміністрації Вузів, професорів і студентів з завданнями наукових бібліотек, з умовами їх праці й з потребами їх реорганізації; 3) докладну записку надіслати до Головполітосвіти, копію до Укрнауки і до наукових б-к Харкова, Одеси, Катеринославу.

- : - : - : -

В зв"язку з 64-ю річницею народження М.Коцюбинського (18 вересня) біжучого року, філія ВБУ у Вінниці має присвятити декільки своїх видань пам"яти М.Коцюбинського, його перебуванню в Вінниці. Одним з таких видань має бути бібліографічний покажчик творів М.Коцюбинського й творів про нього. Група співро-

бітників ВБУ дала принципову згоду розпочати підготовчу роботу з метою приготовити до видання відповідний бібліографічний матеріял. Хто бажав би взяти участь в роботі, слід зголоситися до редакції "Б.ш."

- : - : - : -

Програма
З"їзду бібліотечних робітників, що його намічено на 28 травня 1926 р. в Харкові (Наркомосвіта, Главполитпросвет.)

I. ПЛЕНУМ.

I. Стан і найближчі завдання біброботи. Співдоповідь: організаційні завдання бібудівництва на Україні.
2. Вивчення інтересів сільського читача й книги для селянства. Співдоповідь Одеси, Старобільська.
3. Вивчення інтересів робочого читача й книги для робітництва. Співдоповідь Донбасу й Київа.
4. Масова біброботa. Співдоповідь Одеси.
5. Робота з газетою. Співдоповідь Б.Церкви, Умані і Вінниці.
6. Пересувна робота. Співдоповідь Одеси.
7. Бібробота серед дітей.
8. Предметовий каталог.
9. Основи комплектування робочого книжно-бібліотечного ядра.
IO. Робота ДВУ й инших Видавництв в галузі видання масової літератури.
II. Доповідь Головліту про вилучення шкідливої літератури.

П. СЕКЦІЙНА РОБОТА.

I. Організаційна. Технична секція.	а) Раціоналізація бібтехники за типами бібліотек. б) Відчитність і облік роботи за типами бібліотек.
П. Політосвітня.	а) Довідча робота. б) Самоосвіта й роля б-ки.
Ш. Дитяча.	а) Розказування. б) Науково-довідочна робота по вивчанню дитбіброботи.
IУ. Підготовка.	а) Підготовка й перепідготовка робітників. Співдоповідь бібоб"єднання.
У. Кабінети й відділи Марксизму й Ленінізму.	
УІ. Робота держбібліотек.	а) Статут. б) Бібліографічна робота.